

Zeilmaker: Simon den Boer

“Zeilmaker is een mooi vak, wat zeg ik een prachtig vak. Vaak ging ik als klein ventje, na schooltijd, met mijn vader mee naar schepen om de boel op te meten en ik was altijd in de buurt van de zeilmakerij te vinden. Op mijn tiende zat ik al achter de naaimachine zeilzakken te maken. Ik wist toen al, ik word zeilmaker, punt. En het heeft er ook altijd in gezeten dat ik zelfstandig zou werken. Daar is nooit aan getwijfeld. Het zal wel in de genen zitten.

Het verhaal luidt dat mijn over-overgrootvader Sijmen den Boer, die op de windjammers voer, zich in 1850 als zelfstandig zeilmaker op de havendam in Oud Beijerland heeft gevestigd. Tot tien jaar geleden is het bedrijf daar geweest. Ik behoorde tot de vijfde generatie die daar gewerkt heeft en ben daar weggegaan met pijn in mijn hart.

In 1986 had ik de zaak van mijn vader overgenomen. Ik heb gezegd Pa - ik neem de boel over of ik stop ermee. Ik moest wel zo optreden, want er gebeurde niks meer, er werd niets meer aan ontwikkeling gedaan. Oude machines, oud pand we zaten echt

op een punt van ophouden. En je kan je niet veroorloven om in te dutten. Ik werd eigenlijk wakker geschud door Ted van Rijns-
oever die het bedrijf van Kooijman & De Vries had overgenomen. Hij zei tegen mij: jullie zeilen zijn al dertig jaar hetzelfde als je ze niet beter gaat maken, ben je een klant kwijt, daar kwam het gewoon op neer. Ik kon hem geen ongelijk geven en ben begonnen de platbodenzeilen te verbeteren. Het eerste tuig heb ik voor zijn aak *Fidelia* gemaakt en dat beviel goed, sindsdien heb ik de boel ontwikkeld naar het niveau waar het nu is.

Vroeger moest je het zeil uit je vingertoppen laten komen en was de uitdrukking onder vakgenoten; je bent net zo goed als je laatste zeil. Tegenwoordig weet je van tevoren hoe het zeil wordt. Je kunt uitgaan van een bepaalde snit en daarop evolueren. Als het goed is kun je exact hetzelfde zeil reproduceren iets dat vroeger onmogelijk was. Zelf ontwerp ik de zeilen op de computer. Ik moet de computer laten weten wat ik wil, hoe ik het zeil wil hebben en dan rekent hij de banen voor me uit. Eigenlijk zijn het twee programma's, op het eerste ontwerp ik het en als het klaar is, hevel ik het over naar het snij-programma dat weer is gekoppeld aan de lasertafel waar het wordt uitgesneden. Met al die nieuwe technieken heeft het vak een grote sprong gemaakt. Zeilmakertechnisch is het een grote omschakeling geweest. Werkte mijn grootvader nog samen met mijn vader en een meesterknecht, nu voeren we de opdrachten met zijn twintigen uit. Ik heb het product op een zekere hoogte gebracht en op een gegeven moment, moet je het met meer mensen gaan doen.

Toch zal ik het oude vakmanschap nooit uit het bedrijf laten verdwijnen, zeg maar het authentieke handwerk. Dat is economisch misschien niet het verstandigst, maar ik vind het van belang dat ik het aan een latere generatie kan doorgeven. En, ach wie met beide benen op de grond blijft komt niet ver, denk ik dan maar.

Uiteraard heb ik het vak van mijn opa en mijn vader geleerd, maar het meeste, kan ik wel zeggen van onze meesterknecht Wieger Kiers. Een op en top vakman die mij het ouderwetse handwerk heeft bijgebracht. Dagelijks heb ik daar nog wat aan. Trouwens voor de platbodems hebben we twee lijnen de stand/race- en luxe uitvoering. De luxe uitvoering is zoals mijn grootvader het vroeger maakte met smalle baantjes, met de hand gelijmd, buitenkous, leren afwerking en de ogen zijn ingenaaid. Voor die zeilen heb je wel het oude vakmanschap nodig. Mijn vader van vijf en zeventig komt nog steeds een paar dagen per week hier langs om o.a. aan dat soort opdrachten te werken. Ja die zeilen worden nog heel ambachtelijk gemaakt, maar dan krijgen de mensen ook wat moois. Het is toch schitterend een mooi gemaakt tuig op een schip te zien.

Ook moet je service verlenen. Ik erger me aan onverschilligheid, als een nieuw tuig verkeerd erop staat, werkt dat tegen je. Ik was laatst bij een klant die al twee jaar met een zeil voer dat een gaatje verkeerd zat op de gaffel. Ik heb het in orde gemaakt en het schip liep gelijk harder. Ik heb er belang bij dat het zeil er

De door Hoek Design ontworpen en in 12994 door Van Rijns-
oever gebouwde schokker *Boreas* werd voorzien van Den Boer zeilen. Dus toch een VA tuig-
ge... Foto Theo Kampa.

goed op staat. Vorig jaar heb ik voor de schokker van Van Dui-
vendijk nieuwe zeilen gemaakt. Het schip had nog nooit een
wedstrijd gewonnen, zat altijd in de subtop, maar nu met zijn
nieuwe zeiltjes is het een winnend schip. Het heeft de Delta-
week gewonnen. Daar wordt naar gekeken, daar wordt over
gesproken, belangrijk voor mij hoor!

Het nieuwe in het vak heb ik mezelf geleerd. Je moet er natuur-
lijk voor open staan. Dat is ook de uitdaging van het beroep.
Elke keer weer anders. Je komt zelf ook op een hogere plan te
staan. Als je niet meegaat met de nieuwe ontwikkelingen, ga je
achteruit. Daarom heb ik ook veel geïnvesteerd in goede naai-
machines en snijtafel. Wij hebben hier de modernste tafel staan
met lasertechniek. In de jachtzeilmakerij zijn maar drie van zul-
ke tafels in Nederland. Op de tiende millimeter nauwkeurig
werken we daar mee. Hij is nu een jaar operationeel. Er is daar
een operator voor opgeleid. Zelf kan ik het ook hoewel, als ik
het een tijdje niet doe, moet ik wel goed kijken. Gelukkig heb-
ben we een goeie bedrijfsleider, daardoor kan ik zelf zoveel
mogelijk meewerken in de zeilmakerij. Ik wil het vak blijven
beheersen, anders kan ik het niet overbrengen op mijn mensen.
Twee dingen zou ik graag doen; een VA en een windjammer tui-
gen, een pracht uitdaging. Maar ik mopper niet, want wie altijd
maar gromt heeft een hondenleven."

Interview: Theo Kampa